

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2757/2020
02.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Н. Петровић, адвокат из ..., против туженог Индустрије смрзунте хране „ФРИКОМ“ АД Београд, кога заступа Ана Лазаревић, адвокат из ..., ради утврђења, поништаја решења о престанку радног односа и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3805/17 од 16.10.2019. године, у седници одржаној 02.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3805/17 од 16.10.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2681/16 од 16.05.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да суд поништи решење туженог којим је тужиоцу престао радни однос по уговору о раду број .. од 24.07.2012. године са даном 23.07.2013. године, због истека рока на који је заснован. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да суд утврди да је тужилац засновао радни однос код туженог дана 14.04.2013. године на неодређено време. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да суд обавезе туженог да тужиоца врати на рад. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати 138.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3805/17 од 16.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда, а ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 93/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог по више уговора о раду закључених на одређено време, са различитим трајањем, радио на пословима возача у периоду од 08.04.2010. до 07.10.2010. године, од 08.10.2010. до 07.11.2010. године, од 08.11.2010. до 07.02.2011. године и од 08.02.2011. до 07.04.2011. године. Након тога направљен је прекид радног односа тужиоца дужи од 30 дана. Затим су између парничних странака закључени нови уговори о раду на одређено време за период од 03.06.2011. до 02.09.2011. године, од 03.09.2011. до 02.03.2012. године и од 03.03.2012. до 02.06.2012. године, када је поново направљен прекид радног односа тужиоца дужи од 30 дана. Парничне странке су закључиле још један уговор о раду на одређено време за период од 24.07.2012. до 23.07.2013. године, а потом је тужени донео решење број .. од 22.07.2013. године којим је тужиоцу престао радни однос по уговору о раду од 24.07.2012. године са даном 23.07.2013. године, због истека рока на који је заснован. У поступку је на основу исказа тужиоца саслушаног у својству парничне странке и исказа сведока утврђено да је тужилац након 01.04.2012. године почео да ради на пословима комерцијалисте у приградским општинама по усменом налогу непосредног руководиоца. Тужилац тужбеним захтевом тражи да суд утврди да је код туженог засновао радни однос на неодређено време дана 04.04.2013. године по сили закона, да поништи решење туженог којим му је отказан уговор о раду број .. од 24.07.2012. године са даном 23.07.2013. године, те да обавезе туженог да га врати на рад.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су тужбени захтев тужиоца одбили.

Одредбама члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13) које су важиле до 29.07.2014. године када су ступиле на снагу измене овог закона објављене у „Службеном гласнику РС“, број 75/14, било је прописано: да се радни однос заснива на време чије је трајање унапред одређено када су у питању – сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла који траје одређено време и сл. за време трајања тих потреба, с тим што тако заснован радни однос непрекидно или с прекидима не може трајати дуже од 12 месеци (став 1); да се под прекидом из става 1. овог члана не сматра прекид рада краћи од 30 радних дана (став 2); да се радни однос на одређено време, ради замене привремено одсутног запосленог, може засновати до повратка привремено одсутног запосленог (став 3); да радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време, ако запослени настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока за који је заснован радни однос.

Према правном схватању Врховног касационог суда усвојеном на седници Грађанског одељења од 25.12.2012. године, послодавац и запослени могу да закључе један или више сукцесивних уговора о раду на одређено време на истим пословима, чије укупно трајање непрекидно или са прекидима краћим од 30 дана не може да буде дуже од 12 месеци (осим замене одсутног радника). Ако послодавац и запослени закључе уговор о раду на одређено време по истеку рока од једне године на истоврсним пословима, па запослени ради дуже од пет радних дана, стекли су се услови за прерастање радног односа у радни однос на неодређено време. Рок од 90 дана за подношење тужбе за утврђење да је радни однос на одређено време постао радни однос на неодређено време, почиње да тече од дана достављања решења о отказу, односно фактичког престанка радног односа.

У овом конкретном случају тужилац је по више закључених уговора о раду са туженим код туженог радио у периоду од 08.04.2010. до 07.04.2011. године (дакле не дуже од 12 месеци), након чега је направљен прекид дуже од 30 дана, а потом је по више закључених уговора о раду радио од 03.06.2011. до 02.06.2011. године када је поново направљен прекид дужи од 30 дана пре закључења последњег уговора о раду на одређено време дана 24.07.2012. године.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да нижестепени судови правилно закључују да није наступио основ за заснивање радног односа на неодређено време применом цитираног члана 37. став 2. Закона о раду јер тужилац није код туженог радио без прекида на одређено време дуже од 12 месеци. Поред тога, није испуњен ни услов да је тужилац радио на истим пословима јер је тужилац код туженог радио на пословима возача до 01.04.2012. године, а од 01.04.2012. године почео да ради на пословима комерцијалисте у приградским општинама. На основу изложеног, Врховни суд налази да су судови правилном применом члана 37. ст. 2. и 4. Закона о раду одбили захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је код туженог засновао радни однос на неодређено време.

Тужилац је 24.07.2012. године са туженим закључио последњи уговор о раду на одређено време због повећаног обима посла и то за период од 24.07.2012. до 23.07.2013. године. Побитим решењем од 22.07.2013. године констатовано је да му радни однос престаје са 23.07.2013. године због истека рока на који је закључен уговор о раду, што представља законски основ из члана 175. тачка 1) Закона о раду за престанак радног односа. Имајући ово у виду правилно је тужбени захтев тужиоца и у овом делу одбијен као неоснован.

Правилно су судови одбили захтев тужиоца за враћање на рад, јер изостанак правноснажне судске одлуке којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, искључује и основаност захтева за његову реинтеграцију, применом члана 191. став 1. Закона о раду.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Врховни касациони суд је на основу члана 154. став 1. ЗПП одбио захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење парнице.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић